

MAGYAR LAPOK

BUDAPEST

X. évfolyam, 43 (2610) sz. Péntek

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 február 21

Roosevelt hívei is Anglia megsegítése ellen foglalnak állást

Ha a szenátusban is megszavazzák a javaslatot, egy hónapon belül
Amerika hadviselő állam lesz. — 867 ezer amerikai katona áll
fegyverben

Newyorkból jelenti a NTL: A szenátus csütörtöki vitáján meglepetést keltett, hogy Reynolde köztársaság-párti szenátor, aki eddig mindig együtt szavazott a többséggel, élesen kikelt a javaslat ellen. Azzal az indokolással kérte az Anglia támogatására irányuló törvényjavaslat elvetését, hogy az egyenesen a hadüzenet felé sodorja az Egyesült Államokat.

Washingtonból jelenti (NTL): A szenátus csütörtöki ülésén Nyc köztársasági szenátor hangoztatta, hogy az Egyesült Államok egy hónapon belül hadviselő állam lesz, ha megszavazzák az Anglia megsegítésére irányuló törvényjavaslatot.

Belgrádból jelenti: A Politika washingtoni jelentése szerint a hadügyminisztérium közli, hogy az Egyesült Államokban 867.000 katona áll zászlók alatt.

London és Washington a távolkeleti helyzetről tanakodnak.

Washingtonból jelenti a NTL: Itteni politikai körökben úgy tudják, hogy élénk eszmecsere van London és Washington között a távolkeleti

helyzetről. Beavatottak szerint újabb gazdasági rendszabályokat akarnak alkalmazni Japán ellen. Newyorkban úgy tudják, hogy az erre vonatkozó javaslatot Hopkins hozta magával.

Ötven rombolóért — értéktelen mocsaras területet kapott Amerika.

Washingtonból jelenti a NTL: Bone demokrata szenátor a szenátus előtt rámutatott azokra a jelentésekre, amelyekből kitűnik, hogy Amerika a Karibi-tengeren 50 romboló átengedése fejében csak mocsaras vidékeket kapott. Az a véleménye, hogy a rombolókért csak olyant kapott cserébe, amely hatalmas költségre veri.

Singapurban feltartóztattak egy francia gőzöst.

Newyorkból jelenti (NTL) Az International News Service sanghaji tudósítója szerint egy angol kapotány közölte, hogy az Il de France francia gőzöst Singapurban feltartóztatták, miután a hajó vezetői megkísérelték az összeomláskor a gőzöst elsüllyeszteni. A gőzös legénysége 147 internált kivételével a gőzösn maradt.

közvetítésre. Lehetséges hogy majd egyszer Japán közvetíteni fog, de ez csak a messze jövőben történhetik meg.

Japán cáfolja a békeközvetítést, bár békeóhajai vannak.

Tokióból jelenti (NTL): Angliában azt jelentették, hogy a japán kormány Angliának állítólag békeközvetítésre tett ajánlatot. Matsuoka külügyminiszter ezzel kapcsolatban a sajtó képviselői előtt a következőket jelentette ki:

A thaiföldi kormány követe Moszkvában tárgyal

Élszállítják az angol nőket és gyermekeket Thaiföldről

Moszkvából jelenti a NTL: A thaiföldi kormány rendkívüli követe Moszkvában folytat tárgyalásokat.

Bankokból jelenti a Reuter: A thaiföldi angol hatóságok azt tanácsolták az angol állítalóknak, intézked-

— Mint a japán kormány külügyminisztere, sohasem tettem ajánlatot a világ egyetlen nemzetének sem a világbéke helyreállítása érdekében történő közvetítésre. En csak Eden angol külügyminiszter egy kérdésére válaszoltam azzal az üggyel kapcsolatban, amely Thaiföld és Francia Indokina vitás kérdésében történt japán közvetítésre vonatkozik. Bár ebben a válaszban kifejezésre juttattam Japán álláspontját a világbéke helyreállítására vonatkozólag sohasem intéztem egyetlen nemzetet sem olyan üzenetet, amelyben, mint azt állították, Japán a világbéke érdekében tett ajánlatot közvetítésről lett volna szó.

Allandóan érkeznek az amerikai repülőgépek Singapurba.

Budapest. Az Új Nemzedék írja: A milánói lapokhoz érkezett jelentés szerint Singapurba allandóan érkeznek legkorszerűbb repülőgépek, amelyeket azonnal tovább visznek a hadászati fontos helyekre. A burmai angol határterület felé is indulnak katonasággal teli konvoktók. Hongkong felkészült az ostromra. Angol részen kijelentették, hogy a várost az utolsó emberig védeni fogják.

Amerika felvonul a Havai szigetek körül

Belgrádból jelenti: A Politika római jelentése szerint az Avvenir című lap arról számol be, hogy az Egyesült Államok flottája a Havai szigetek körül vonult fel. Azt hiszik, hogy Washington bizonyos komplikációktól tart a Csendes óceánban. Az Egyesült Államok már mozgósította flottája egyik részét. Jelentős szállítmányok indultak a Fülöp szigetek felé is. Japán katonai szakértők véleménye szerint az Egyesült Államok nem bírja megakadályozni a Fülöp szigetek megszállását és ha eljön az ideje, Japán és a holland-indiai szigeteket is meg fogja szállítani. Rómában azt hiszik, hogy el-

kerülhető lesz a fegyveres konfliktus Csendes óceánban.

Ötszáz amerikai katona és 122 tiszt szállt partra Manilában.

Manilából jelenti a NTL: A Fülöp szigetek fővárosában Grant nevű amerikai katonaszállító gőzös fedélzetén több mint 500 katona érkezett. Hivatalos helyen nem közölték, hogy a csapatok megerősítését vagy felváltását jelenti ez a szállítmány, feltűnés keltett, hogy ugyanakkor 122 tiszt szállt partra.

Darlan Ismét Párizsba utazott, hogy Lavallal találkozzon

Belgrádból jelenti: A Politika londoni jelentése szerint a Chicago Tribune Vichyből jelenti, hogy Darlan ma ismét Párizsba utazik. Legutóbbi párizsi tartózkodása során nem volt alkalma Lavallal találkozni, azonban

módjában volt megismerni a németek álláspontját. Berlin álláspontja továbbra sem változott és most is Lavallal látják az alkalmas embert arra, hogy a német-francia együttműködést biztosítsa.

Hirek keltek szárnyra Japán békeközvetítéséről

Londoni hírek szerint Japán maga ajánlkozott békeközvetítésre. Berin szerint sem Olaszországnak, sem Németországnak nincs szüksége békeközvetítésre

Budapest, a Mai Nap írja: Londonból jelenti a NST: Az angol sajtó továbbra is nagy terjedelemben foglalkozik az állítólagos japán békeközvetítés ügyével. Londoni semleges körök véleménye szerint Sigenicu londoni japán nagykövét beszélt, ugyan Butler államtitkárral és említést tett Japán közvetítési hajlandóságáról, azonban minden kötelezettség nélkül.

Belgrádból jelenti: A Politika londoni jelentése szerint az ottani lapok továbbra is váltig hangoztatják, hogy a japán külügyminiszterrel közvetítő ajánlat érkezett Londonba. Ezzel kapcsolatban angol kormánykörök hangoztatják, hogy Churchill már többször leszögezte Anglia álláspontját,

amely szerint Anglia semmiféle kompromisszumba nem hajlandó belelemenni.

Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda: Illetékes körökben kijelentik, hogy nem helytálló azok a hírek, amelyek arról eszólnak, hogy Japán felajánlotta szolgálatait a háborus konfliktus elsimítására. Semmit sem tudnak arról a jegyzékről, amelyet állítólag Japán Londonban nyújtott volna át ezzel kapcsolatban.

Belgrádból jelenti: A Politika római jelentése szerint megállapítják a japán közvetítésről elterjedt hírekkel kapcsolatban, hogy a jelen pillanatban sem Németországnak, sem Olaszországnak nincsen szüksége

Hivatalos jelentés a romániai lázadás likvidálásáról

8000 letartóztatás. 37 lázadót
ítéltek el eddig.

Bukarestből jelenti a NTL: Hivatalosan közlik, hogy Bukarestben a januári események miatt eddig 4198 embert tartóztattak le és 1191 embert bocsátottak közülük szabadon. Vidéken 4600 letartóztatás történt. Az elkövetett fegyver és lőszer mennyisége tovább emelkedett. Február 19-ig 96 géppuska, 48 golyószórót, 20.065 hadi puskát, 8183 vadászpuskát, 11200 pisztolyt, valamint nagymennyiségű lőszer koboztak el. A bukaresti hadiőrvezénysek további 37 lázadót ítéltek el, közöttük Condescu tanárt 15 évi kényszermunkára és több más vádlottat 3—5 évig terjedő kényszermunkára.

Országos jelentőségű lesz a vasárnapi ipartestületi beiktatás

Nagyvárad. Saját tud. A vasárnapi ipartestületi beiktatási ünnepségre a nagy előkészítő munkák befejeződtek. Az ünnepségre, mint ismeretes, meghívták dr. Varga József ipar és kereskedelemügyi minisztert is, aki azonban másirányú elfoglaltsága miatt nem tud vasárnap Nagyváradra jönni. A minisztert ezért dr. Gyula Gyula Ákos miniszteri tanácsos fogja képviselni, míg a miniszterium illetékes ügyosztályának képviselőjében dr. Kocsomly Gyula miniszteri titkár vesz részt az ünnepségen.

Az eddigi jelentkezések szerint a Kereskedelmi és Iparkamara kerületében levő valamennyi hatóság elküldi képviselőjét az ünnepségre s felvonul nemcsak a nagyvárad-i iparosság, hanem a Kamara kerületébe tartozó valamennyi ipartestület.

A szimbolikus jelentőségű hatalmas iparosünnepség — mint már megírtuk — vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődik a városház nagy tanácstermében.

Nagyvárad és Vidéke Ipartestület
2979—1941. szám.

Felhívás iparostársainkhoz!

Mindnyájan tudjuk, hogy az Ipartestületeket visszahelyezték a régi jogaikba. Az iparügyi miniszter ur rendele, fővel kinevezett vezetőség ünnepélyes beiktatása vasárnap, folyó hó 23-án délelőtt 11 órakor lesz megtartva a városháza közgyűlési termében. A beiktatási ünnepély után pedig közös ebéd lesz a Katolikus Kór öttermében. Annak öröme, hogy ismét szabad magyarok lettünk, hogy a kormány gondoskodása felénk, iparosok felé is intenzíven nyilvánul meg, illő hogy minden iparos jelenjen meg és vegye ki részét, úgy a diszközgyűlésen, mint a közebéden!

Ünnepélyünknek fényt fog adni az, hogy dr. Varga József miniszter ur is képviselteti magát és az összes városi és megyei hatóságok is jelen lesznek. Ne maradjon el közülünk senki sem.

Hazafias üdvözléssel
Darabont Gyula, alelnök

**Hirdessen
a Magyar Lapokban**

Hóman Bálint közoktatásügyi minisztert a szófiai egyetem diszdzektorává avatták

Szofiából jelenti a MTL: A Magyar Távirati Iroda kiküldött munkatársa jelenti, hogy Hóman Bálint m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztert szófiai tartózkodásának utolsó napján pénteken délelőtt diszdzektorrá avatták az ochridai Szent Benedekről elnevezett szófiai egyetemen.

A doktorráavatás ünnepélyes külsőségek között folyt le az egyetem aulájában. Az avatási ünnepség a magyar himnusszal kezdődött, amelyet a szófiai egyetem vegyeskara énekelt magyar nyelven. Ezután a bolgár himnusz énekelték, majd Zankov rektor mondott beszédet. Melegen üdvözölte a magyar minisztert, majd ismertette azokat a kapcsolatokat, amelyek Magyarország és Bulgária között a történelem során napjainkig fennállottak.

Ezután átnyújtotta a miniszternek a diszdzoktori oklevelet, majd az egyetem tanácsa és tanárai nevében a

legjobb kívánatait fejezte ki. Az aulát zsufoltság megtöltő hallgatóság nagy tapsal fogadta a beszédet.

Azután Hóman Bálint magyar nyelven megköszönte az ünnepélyt és német nyelven előadást tartott a magyar és bolgár nemzet történelmi kapcsolatairól.

A hallgatóság nagy érdeklődéssel és nagy tetszéssel fogadta az előadást. A miniszter azután hosszasan elbeszélgetett a bolgár kormány tagjaival, a bolgár előkelőségekkel, valamint a német és olasz követekkel. Délután egy órakor a Bulgária szálló különtermében fogadták a bolgár és a magyar sajtó képviselőit és nyilatkozott előttük a négy napos szófiai látogatása alatt nyert benyomásokról és Bulgária és Magyarország kulturális kapcsolatairól.

A kultuszminiszter éjjel után 0 óra 5 perckor utazik el kíséretével együtt Szofiából.

Belgrádban ünnepiesen fogadják Hóman Bálint közoktatásügyi minisztert

A miniszter meglátogatta a ri ai ősi kolostort

Szofia, a Magyar Távirati Iroda jelenti, Hóman Bálint kultuszminiszter és a magyar küldöttség Popov külügyminiszterrel csütörtökön a riái kolostor meglátogatására utazott. A kolostor előtt húzódo vasúti állomáson a hatóságok és a lakosság őrségi lelkesedéssel fogadta a magyar vendégeket. Az állomás épülete magyar és bolgár zászlókkal volt feldíszítve. A zenekar a két nemzet himnuszát játszotta és a nagyszámú közönség hosszán tartó lelkesedéssel ünnepelte a festvér-nép képviselőit.

Hóman Filov társaságában egy szófiai vendéglőben népi táncokat nézett meg.

Szofiából jelenti a Bolgár Távirati Iroda: Hóman Bálint kultuszminiszter bulgáriai tartózkodásának utolsó estéjére nem állították össze

hivatalos programot. A miniszter és kíséretét csütörtökön estére egyik szófiai vendéglőbe hívták meg, melyben bolgár népi zenét és táncokat mutattak be. Az estét együtt töltötte a miniszter Filov miniszterelnökkel és családjával, ott volt Popov külügyminiszter és családja, valamint azok az előkelőségek, akik Hóman bulgáriai tartózkodása alatt együtt voltak vele.

A bemutatott bolgár népi táncok és népi zeneszámok rendkívül nagy sikert arattak. Hóman miniszter tükörre magyar népi táncokat mutatott be.

Belgrádból jelenti a Budapesti Tüdősítő: Hóman Bálint kultuszminiszter pénteken estére a jugoszláv fővárosba várják s ünnepies fogadlatást készítenek elő számára.

Megoldották a sziriai repülőszere- csétlenség rejtélyét

**Az angol titkos-szolgálat lövette le Chiappe volt
párizsi rendőrtőnök repülőgépét. Anglia érdekei
nem engedték, hogy Chiappe sziriai kormányzó
legyen**

Berlinből jelenti a NTL: Emlékeztet meg, hogy a múlt év őszén Chiappe, a párizsi rendőrség volt főnöke halálos repülőkatasztrófa áldozata lett. Chiappe volt párizsi rendőrtőnök halálának körülményeit, csak most sikerült tisztázni. Megállapították, hogy a repülőgépét, amelyen Chiappe, mint Szíria újonnan kinevezett főbiztosa a Pálóközi-tengeren repült át Szíria felé 1940 november 24-én, angol titkos szolgálat utasítására lökték le.

Jól értesült körök szerint Anglia minden körülmények között meg akarta akadályozni, hogy az erőskezű Chiappe elfoglalja sziriai kormányzói tisztét.

**FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ**

Küszöbön a kukorica kenyér premierje

Erdélyben csak árpával kevert
lisztből szabad kenyeret sütni.

Budapestről jelenti: A közeljövőben lesz a 20%-os kukoricakenyér bemutatkozása. A búzakenyeret, rozskenyeret a sütőüzletekben csak tengeri lisztnek keverésével szabad sütni. Csik, Maros-Torda, Háromszék, Udvarhely és a Kolozs megye két járásának területén csak árpának 20%-os keverésével szabad sütni.

Bíró Pál bírái előtt

Budapestről jelenti: A büntető-törvényszéken Bíró Pál és társa valuta benemjelentési bűntényének fő tárgyalásán ma Bíró Pál fia állott a bíróság előtt. Bejelentette, hogy nem akar apja ellen vallani. (Ehhez a törvény értelmében joga van.) Az ügyvéd erre felemelkedett helyéről és azt mondta:

— A tanu bejelentette, hogy a tanuvallomás jogával nem akar élni, az ügyre vonatkozóan tehát nem lehet kihallgatni.

— En Bíró Pál ügyében. — válaszolt az elnök. — még egyetlen kérdést sem tettem fel, nem engedhetem meg, hogy a tanu helyett az ügyvéd szólaljon fel.

Az elnök ezután a bejelentés után folytatta Bíró János kihallgatását.

— A beszerzéseket ki intézte végző fokon? — kérdezte az elnök.

— Nem tudom, válaszolt a tanu.

— Van-e tudomása arról, hogy a Csehországból behozott koksz után bonifikációt kaptak.

— Nem tudom.

(A tárgyalás folyik.)

Ittas emberek garázdálkodtak a vonaton. Szegedről jelenti: (MTI) A Budapesti Szeged felé haladó személyvonat csütörtökön hajnalban 33 perc késéssel érkezett Szegedre. A késés oka mint utólag kiderült, az volt, hogy Hosszúberékpéteri közelében ismeretlen munkáskülsőjű emberek meghúzták a vészféket. Somoskői Péter ellenőr végigjárta a kocsiakat és felelőségre vonta, majd igazolásra szólította fel az ittas állapotban levő embereket a vészfék meghúzásáért. Az ittas emberek dulakodni kezdtek vele, majd a vonat mellett levő mély vízbe arokba löktek. Az ellenőr segítségkérésére oda siető Csikós Sándor MAV gépkocsi felügyelőt súlyos tárggyal fejbe vágta. A vonaton levő katonák a két megtámadott ember segítségére siettek, mire a támadók elmenekültek. A katonák üldözőbe vették őket, de elfogni nem tudták. A megsérült ellenőrt és gépkocsi vezetőt a ceglédi kórházban részesítették első segélyben. Az esetről jelentést tettek a rendőrségen.

A Szent József Kulturház folyó hó 23-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel műsoros farsangi táncmulatságot rendez. Tekintettel a jótékony célra, kérjük a n. é. közönség szives érdeklődését az új magyar utakon haladó ifjúság törhetetlen munkássága iránt. — Mindenkint szeretettel várunk. Az előadást Roxin Ferenc rendez. Rendezőség.

ORVOSI HIR. Dr. dítrói Puskás Jenő operatív sebész-zakorvos rendelője: Szaniszló-utca 20. szám alatt megnyitotta. Rendel. d. u. 4—1/26-ig. Telefon 12—96.

A német légiharc teljes erővel megindult Anglia ellen

Elsülyesztették az angol király egyik cirkálóját. Eredményes bombázások kikötők és vasútak ellen

A német bombavetőrepülőgépek és nagyhatósugaru repülőgépek teljes erővel megkezdtek az Anglia elleni harcot, amelynek során elsülyesztették az angol király egyik segédcirkálóját is. Erről a haditényről az angol tengerügyi hivatal a következő hivatalos jelentést adta ki:

Londonból jelentik: (Reuter) A tengerügyi hivatal sajnálatos közli, hogy Öfelsége Cristin nevű fegyveres segédcirkálóját, amelynek parancsnoka Moloney volt, elsülyeszték. Az aldozatok hozzátartozóit értesítették.

A német hadijelentések.

Berlinből jelentik: (NTI) A csütörtöki hadijelentés kiegészítése képpen a Német Távirati Iroda közli, hogy február 19-én éppúgy, mint az előző napon több támadást hajtottak végre a német repülő angol vasutvonalak és pályaudvari berendezések ellen. — Yorkhearsli vasutvonalon ledobott bombák szétrombolták a vágányokat és tüzet okoztak egy mozgó vonaton. Louthban a bombák az állomások épületét találták el. Az elmúlt éjszaka Dél és Déleket-Anglia fontos kikötő berendezései ellen hajtottak végre támadásokat.

Berlinből jelentik: (NTI) A péntekre virradó éjjel nagyobb harci kötelékek nagyobb keletangliai hadicélpontok ellen intéztek támadást. Megtámadták nyugatangliai hadicélpontokat is.

Berlinből jelentik: (NTI) Harci repülőgépek olyan súlyosan megrongáltak két angol hajót, összesen 32.500 tonna ürtartalommal, hogy ezek a hajók elvesztésnek tekinthetők.

Berlinből jelentik: (NTI) Február hó 20-án német harci repülőgépek Harwichtól délre hajókaravánt pillantottak meg, a repülők mélyrepüléssel dobták le bombáikat. Az egyik kétezer tonnás hajót telitalálat érte és az nyomban balra fordult. Mindkét hajó elvesztésével számolni lehet.

Berlinből jelentik: (NTI) Nagy hatósugaru harcirepülőgépek 500 kilométerre a Hebridáktól nyugatra megtámadtak egy 12500 tonnás korszerűen felfegyverzett ellenséges hajót, amelyet több súlyos bombatalálat ért, úgy hogy elvesztésével számolni lehet. A Humber torkolatától keletre a német harci repülőgépek több angol gőzöst támadtak meg. Az egyik gőzöst két súlyos bomba, a másikat négy súlyos bomba találta telibe. Mindkét hajó súlyedni kezdett.

Az ír fővárosból vidékre szállítják a gyermekeket és nőket.

Newyorkból jelentik: (Reuter) Dublini jelentés szerint az ír fővárosban egyre nagyobb számban fogadják meg azt a tanácsot, hogy a nőket és gyermekeket vidékre szállítsák.

Máltában bevezették a kötelező katonai szolgálatot.

Máltából jelenti a Reuter: Csütörtökön bevezették a kötelező katonai szolgálatot. A kormányzót felhatalmazták a 18—41-ig terjedő korosztály behívására.

Rómából jelenti a MTL: A Tevere

berlini jelentése szerint illetékes német körökben kijelentették, hogy Málta szigete ellen az elmúlt napokban 63 támadást intéztek. A támadás nagy része kikötőberendezések és repülőterek ellen irányult. A német és olasz repülő minden tengerészeti támaszpontot elpusztítottak és így Málta mint tengerészeti bázis már nem jöhet számításba Anglia részére.

Német hivatalos hadijelentés.

Berlinből jelentik: (NTI) A véderő főparancsnokság jelenti:

A német légi haderő az Anglia körüli vizeken haladó törpe ellenséges

hajókaravánt megtámadott és súlyosan megrongált. Dover felett légi harcban két ellenséges Spitfire mintegy vadászgépet lelőttünk. Február 21-re virradó éjjel német gépek eredményesen támadták a Temze vidék és a bristoli kikötő és dokkberendezéseket. A nyugati parton egy kikötőt aknákkal elzártunk. A Földközi tenger vidékén német harcirepülőgépek El Bredánál eredményesen támadtak angol csapatösszevonásokat, valamint egy libiai kikötőt. Az ellenség a péntekre virradó éjjel a megszállt terület egy pontján bombákat dobott le, de kárt nem okozott.

Kiéhezhetés vagy megszállás?

A német betörés minden lehetőségére elkészültek az angolok

Hitler januári nagy beszéde ma is foglalkoztatja az angol közvéleményt. — Anglia veszélyes helyzetben van, állapítja meg az Evening Standard. — Németország 600 tengeraltjárójával támad a tavasszal

Budapest, az Esti Újság írja: Londonból jelentik: Az Evening Standard egy hete cikksorozatát közöl, amelyben az angol közvéleményt a háború különböző eshetőségeire készítik elő. A múlt héten például hosszú cikkekben alaposan megtárgyalta a német betörés minden lehetőségét.

A la szerkesztője nagy cikket írt arról, hogy a betörés kísérlete a jelen körülmények között kevésbé kecsegtet, mint Anglia kiéhezhetésének megkísérlése. Nagy jelentőséget tulajdonít Hitler január 30-iki beszédének, amely szerint a tengeraltjáró harc csak tavasszal fog megkezdődni. Anglia hiányt szenved vajban, téában, húsban, mert a hajók a Földközi-tengeren is szükségesek. Ezek a nehézségek később még fokozódhatnak. Veszélyes helyzetben van Anglia.

A mostani háborút éppúgy, mint a világháborút közel 18 millió hajóterrel kezdte. A mostani háborúban azonban lényegesen kevesebb hajója van és a világháborús hajóterrel csak az egyenlíti ki, hogy most nagyobb hajók vannak. E hajók egy része azonban nem alkalmas szállításra.

A német tengeraltjáró hajóhad sokkal veszélyesebb, mint a légiere

írja a lap. Hitler legalább készáz buvárhajóval rendelkezik már jelenleg és ehhez még hozzájárul az olasz tengeraltjáró raj. Eszerint

Németország tavasszal hatszáz tengeraltjáróval fog támadni.

Ezenkívül a németek most birtokában vannak a francia atlanti-océáni kikötőknek és gyorsabban építenek tengeraltjárókat, mert most a csekély távolságra való tekintettel a kisebb méretűek is megfelelnek.

Ezenkívül az angol hajóhad ma már egynegyed annyi kísérőhajóval rendelkezik, mint 1917-ben, mert ak-

kor a francia, olasz, japán és amerikai hajóhad is segítette. Az angol hajóépítés is szintén igen súlyos helyzetben van. Napjainkig a németek körülbelül hárommillió hajóteret sülyesztettek el. Igaz, Anglia ezt a

Németország békenyilatkozatra szólítja fel Görögországot.

Belgrádból jelentik: A jugoszláv sajtót továbbra is vezető helyen foglalkoztatja a bolgár-török megnemtámadási egyezmény és az új balkáni helyzet. A belgrádi lapok kiemelik, hogy német részről előreláthatóan már mi felhívást intéznek a görög kormányhoz, hogy nyilatkozzon békefeltételeiről. A lapok beszámolnak ezenkívül az Avala ügynökség félhivatalos jelentés alapján a képviselőház többségi pártjának üléséről, amelyen Filov miniszter elnökkel az élükön Popov külügyminiszter kivételével a kormány valamennyi tagja megjelent. Több képviselő felszólalt és felvilágosítást kért, Megala kult a bolgár gazdasági küldöttség, am ely szombaton érkezik Belgrádba meginduló tárgyalásokra.

London többet várt az afrikai eseményektől Anglia valamennyi nagy kérdésben hajótörést szenvedett

Rómából jelenti a NTL: Mint a Stefani iroda diplomáciai munkatársa írja, a nemzetközi katonai körökben rámutatnak arra, hogy a legutóbbi afrikai események, bár fáradságos veszteséggel sújtották Olaszországot, de semmit sem változtattak azon a szélés alapon, amelyen Olaszország és Németország folytatja a háborút Anglia ellen.

London többet vár az afrikai eseményektől. Lehetséges, hogy az angolok sikere Egyiptom védelme szempontjából bizonyos előnyt jelent, de offenzív szempontból nem lehet előnyökről beszélni.

Benghazi ugatás túlságosan a német bombázók hatáskörébe esik.

A több mint három hónapos angol előnyomulás katonai mérlegével

hiányt valamennyire pótolta, ellenben a jelenlegi helyzetet nehéz lesz fenntartani.

A hajózási minisztert hibáztatja az Evening Standard, hogy miért nem épít elég hajót és miért engedi meg a hajóter elpazarlását, sőt azt is, hogy gyors hajókat lassu hajók kíséretére használjanak. Túl sok egymásnak ellentmondó hatóság szólhat bele a hajózásba ami fejlettségre vezetett. Egyetlen megoldás lehetséges, új embert kell kinevezni a hajózási ügyeknek legfőbb intézőjévé.

Olasz hivatalos hadijelentés.

Valahol Olaszországban. Az olasz főhadiszállás 259. közleménye:

A görög arcvonalon sem volt jelentősebb esemény. Légierőnk romboló és repeszbombákkal árasztotta el az ellenséges csapatokat, utánpótlási oszlopokat és védelmi állásokat. Vadászrepülőink légi harcokban 12 ellenséges repülőgépet lőttek le. Egy saját gépünk nem tért vissza. Észak-Afrikában Kufra oázis vidékén repülőink bombáztak ellenséges állásokat és tüzeket okoztak. Február 21-re virradó éjszaka a németek Benghaziban támadtak az ellenséges repülőtereket és tüzeresség állásokat. Az Egei-tengeren repülőgépeink egy ellenséges támaszpont katonai céljait bombázták. Kelet-Afrikában a Dzsuba alsó folyásánál a folyó mindkét partján tovább tart a esata. A többi harcterekről minesen fontosabbnak jelenteni való. Az ellenség Birtreaban a Juba földön és Javelo vidékén több helység ellen támadást intézett. Néhány ember meghalt, az anyagi kár csekély. Két ellenséges repülőgépet légielhárítóink lelőttek. Február 21-én hajnalban angol repülőgépek elrepültek Catania felett és néhány bombát dobtak le, emberáldozat nincs, anyagi kár csekély.

Eden Egyiptomba érkezett.

Zürichből jelentik: Ide érkezett jelentés szerint Eden angol külügyminiszter és Dill tábornok angol vezérkari főnök Egyiptomba való érkezését annak tulajdonítják, hogy most határozzák meg a közelkeleti védekezés módjait. Megbeszélik a támadó és védelmi terveket. Angol politikai körökben arról is tudnak, hogy Görögországnak újab segitséget akarnak nyújtani.

Lublinba telepítik a bécsi zsidóságot

Elindult az első „szállítmány” ezerszáz zsidóval.
Havonta tizenkét vonat indul Lublinba

Négy év múlva egyetlen zsidó sem lesz Bécsben

Belgrádból jelentik: A belgrádi Politika bécsi jelentése szerint tegnap 1100 zsidót szállítottak el Bécsből Lublinba. A jövőben havonként 12 vonatot indítanak Bécsből Lublin felé, mindaddig, amíg Bécs egész zsidó lakosságát, mintegy 50.000 embert elszállítják.

Ugy látszik, valóra válik Göring nyilatkozata, hogy *négy év múlva egyetlen zsidó sem lesz Bécsben.* Sok zsidó már megkapta az utasítást

az elutazásra. Az átköltözésre utasított zsidók fejenként 100 kilogrammos csomagot vihetnek magukkal. Pénzüket zlotyba kell, hogy átváltásák. Az átköltöztetett zsidók, akiknek Bécsben lakásuk van, lakásukat kötelesek lepecsételtetni és valakit a lakás őrzésével megbízni. Lublinban fabarakkokban szállásolják el az átköltöztetett zsidókat, ahol villanyfűtés van.

Március 5-én kezdődik a sorozás

Nagyvárad város polgármestere a következő hirdetményt adta ki az 1941. évi sorozásra vonatkozólag:

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszter ur 1700—eln.—16—1941. számú rendelete folytán Nagyvárad (h. város területén lakó 1920. évi születésű ifjak, valamint az 1919. évi születésű és a múlt év november havában tartott fősorozás alkalmával alkalmatlanoknak minősített férfiak fősorozás alkalmával alkalmatlanoknak minősített férfiak fősorozása folyó évi március 5-én, 6-án, 7-én, 8-án és 10-én lesz megtartva a m. kir. 25. honvéd kiegészítő parancsnokság épületében (Marskovits laktanya, Horthy Miklós ut 26. sz. a.) a következő sorrendben:

1941. évi március—hó 5-én az A—F betűig bezárólag kezdőbetűs 1920. évi születésű ifjak.

1941. évi március hó 6-án a G—K betűig bezárólag kezdőbetűs 1920. évi születésű ifjak.

1941. évi március hó 7-én az L—R betűig bezárólag kezdőbetűs 1920. évi születésű ifjak.

1941. évi március hó 8-án az S—U betűig bezárólag kezdőbetűs 1920. évi születésű ifjak.

1941. évi március hó 10-én a V—Zs betűig bezárólag kezdőbetűs 1920. évi születésű ifjak, továbbá ugyanezen a napon a pótlólag jelentkező 1920. évi születésűek és az 1919. évi születésűek közül azok akik az 1940. évi november havában megtartott fősorozáson alkalmatlan osztályzatot nyertek.

Minden állításköteles tisztán, józanul és pontosan minden reggel 7 és fél órakor köteles a mondott helyen és időben megjelenni, annál is inkább, mert meg nem jelenés esetén karhatalommal lesz elővezetve és a törvény szigorja szerint meg lesz büntetve.

Azok az ifjak, akik valamelyek katonai kedvezményben (családfenntartó, öröklött mezőgazdaság tulajdonosa, papjelölti vagy papi kedvezmény, egyéves önkéntesség, tanulmányi szabad-

ság megadás, stb.) hájtanak részesei, szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a sorozásra magukkal hozni kötelesek.

Önként jelentkezők a fősorozás alatt nem állíthatók elő s ilyenek jelentkezése egyáltalában nem fogadható el. Közlöm, hogy a honvédség kötelekbe való felvételre önként jelentkezők elfogadása illetőleg sorozása tekintetében később fog intézkedés történni.

Valer Grigoreanu üzenete

Akar kényszerítő külpolitikai, akár pedig belpolitikai okai vannak a „lovagias” bánásmódnak, amellyel az erdélyi románságot állampolgári hátszere igyekszünk hangolni, őszintén megállapíthatjuk, hogy a testvéri szellem kialakítására irányuló intézkedések nem rokonszenvesek a magyar közvélemény előtt. Ha azt halljuk a rádióban, hogy a szociális szervezet egyes vidékeken a románság számarányát túlháladó mértékben oszt ki ruhát, cipőt, élelmet román gyermekeknek, nem ok nélkül gondolunk a bánásmódra, amelyben huszonnégy éven át mi részesei voltunk, valamint azokra az üldözöttekre is, amelyeket a román megszállás alatt maradt erdélyi területek magyar lakossága ma is elszenvedni kényszerül. Elszorult szívvel szögezzük le magunkban, hogy ez a kétségkívül magas erkölcsi szempontokra utaló szociális gondoskodás a románoknál jobban részorult, mert huszonnégy év alatt jobban elhanyagolt magyar tömegektől vonja el a népiéleti gyámokodás előnyeit, anélkül, hogy ezek az intézkedések a legsekélyebb politikai előnyökkel kecsegtetnének. Még kevesebb politikai aratása lehet a román lelkekben a közművelődési engedelmények teljével szőtt velésének, mert hiszen biztosra vehető, hogy az a talaj, amelyet huszonnégy év elvakult román nacionalista eszmeterjesztése dolgozott meg, legálábbis beláthatóan idén belül nem termelhet őszintén magyar-államhű hajlékokat.

Hogy pedig a határokon túl a román elnyomottság alatt maradt Erdély-

Hirdetmény a háborús tiszti kitüntetések utólagos elismeréséről

Magyarország Főméltóságú Kormányzója elrendelte, hogy a világháborút követő események következtében elintézetlenül maradt tiszti kitüntetési javaslatok alapján kiállított igazolvánnyal rendelkező tiszteknek háborús érdemeik utólagos elismerésül Dícsérő Elismerése tudtul adassék.

Egyidejűleg megengedte, hogy az elmaradt háborús tiszti kitüntetés kibővítsék a k. k. eme Dícsérő Elismerése látható jelének a magyar koronás bronz éremnek hadiszalagján viselhetőségét.

Az elmaradt háborús kitüntetések fenti módon való utólagos elismerését a Magyar Szent Koronához visszatartott keleti és erdélyi területek igényjogosultjai részére is lehetővé kívánom tenni.

Ezért módot kívánok nyújtani arra, hogy azok a Magyar Szent Koronához visszatartott keleti és erdélyi területeken lakók, kik magukat ilyen kitüntetés elismerésére igényjogosultaknak vélik, de eddig ebben nem részesülhettek, az elmaradt háborús tiszti kitüntetésük utólagos elismeréséért utólag folyamodhassanak.

Az ilyen egyének az elmaradt kitüntetés utólagos elismerését az 1941. évi január hó 1-től 1941. december hó 31-ig terjedő idő alatt kérelmezhetik.

A kitüntetés utólagos elismerésére kizárólag olyan volt tényleges és nem

tényleges állományú tisztek (hasonló állásuak) jöhetnek tekintetbe, kik tiszti kitüntetésre hozattak javaslatba.

A kérvényeket a fenti hatóságtól beszerzett kitüntetési javaslatmátsolat csatolásával a lakóhely szerinti községi előjáróság (polgármesteri hivatal) útján a m. kir. Honvédelmi Miniszternek (8. osztály) címezve terjeszték elő.

vitéz Bartha Károly s. k.
m. kir. honvédelmi miniszter.

Márciusban indul útnak „Kolozsvár” és „Ungvár”, a két új Duna-tengerjáró

Budapestről jelentik: A Duna-Tengerjáró Rt. nagyszabású hajóépítési programja keretében két darab, egyenként 1200 tonnás Duna-tengerjáró készül, amelyeknek építését még tavaly ősszel megkezdték. A munkálatok egész télen keresztül serényen folytak és jelenleg gyorsított ütemben dolgoznak a Ganz-gyár váci-úti telepén a hajók befejezésén.

Most már napokon belül vízrehozzák a két hajót, mert az utolsó simításokat a vizen végzik el. A tervek szerint az egyik Duna-tengerjáró márciusban, a másik pedig áprilisban útnak indul.

Az egyik hajó Erdély egyrészenek visszacsatolása emlékére a *Kolozsvár* nevet fogja viselni, a másik hajó neve *Ungvár* lesz.

A Detert hajóépítési programjának keretében az idén még két 1200 tonnás hajó épül. Ezekkel együtt az idei év végére összesen nyolc magyar Duna-tengerjáró veszi részt a világtengerkereskedelemben lebonyolításában. Jövőre újabb négy darab nagy típusú Duna-tengerjáró építését vették tervbe. A háborús viszonyokra való tekintettel Duna-tengerjáróink Budapest és Izstanbul között bonyolítanak le forgalmat.

Hirdetmény

A m. kir. Rendőrség Nagyváradai Kapitányságának f. é. február hó 18-án kelt 183—4—1941. számú rendelete értelmében a villamosokon történő fel- és leszállásra vonatkozólag új rend lépett életbe.

A kocskisérő személyzetünket kiktattuk a m. kir. Rendőrség által elrendelt új fel- és leszállási rendelkezésekre és utasítottuk kalauzainkat, hogy minden megállóhelynél hangosan közöljék az utazó közönséggel, hogy a kocsik melyik oldalán történik a leszállás.

Felkérjük a t. utazó közönséget, hogy a villamoskocsikra mindig azon az oldalon szálljanak fel, amelyik oldalon az ajtó nyitva van.

A m. kir. Rendőrség a fel- és leszállás új rendjét szigorúan fogja ellenőrizni és adott esetben a szabályokat be nem tartók ellen a kihágási eljárás megindítja.

Kérjük a t. közönséget, hogy kocskisérő személyzetünket, amely ebben a minőségben **hatósági közegnek** tekintendő, kötelességének teljesítése közben támogassa.

Nagyvárad, 1941. február 21.

Nagyvárad Városi Vasút Rt.
Üzletigazgatósága.

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

Telf.: 18.01. Belvárosi Mozdó Rákóczi-ut 3.

Te csak pipálsz Ladányi

Turay Ida, Vaszary Piri Rózsahegy, Rádai Imre

Korona Filmszínház (volt Dorian) Kossuth u. 1
Telf. 13-51.

Budapesttel egyidejűleg: Ma

ALIPANG

a fekete szultán Gary Cooperrel

APOLLO Filmszínházban.

Ma!

DANKÓ PISTA

Árvizi értekezlet a földművelésügyi miniszteriumban

A földművelésügyi miniszter beszámolt szemleútjáról. Mindent el kell követni, hogy a víz alá került területek felszabaduljanak és a termelési munka minél előbb megindulhasson

Budapestről jelentik: (MTI) Csütörtökön délelőtt árvizi értekezlet volt a földművelésügyi miniszteriumban, a vízügyi főosztály vezetőjének, valamennyi vízépítési kerület felügyelőjének, az összes folyammérnöki hivatalok főnökeinek és az érdekeltektől részvételével. Az értekezletet a földművelésügyi miniszter személyesen nyitotta meg és a következőket mondotta:

— A hét elején két napon át szemleutat tartottam az Alföld árviztől és belvizektől sújtott vidékén Bárczay János államtitkár ural és a vízügyi főosztály két vezetőjével együtt. Meg kell állapítanom, hogy a helyzet súlyosabb, mint gondoltam. Utam eredményeit megbeszéltem és megadtam azokat az irányelveket, amelyek szerint a vizek levezetésének és rendezésének sürgős kérdéseit megoldani kívánom. Ennek az értekezletnek az a célja, hogy a most itt összejött helyi ismereteik, tapasztalataik alapján átvegyék azokat az utasításokat, amelyek a gyakorlati megoldást az életkövetelményeknek megfelelően biztosítják.

Ezeket a kérdéseket gyorsan és erélyesen kell megoldani megfelelő anyagi eszközökkel, melyeknek előteremtésére a szükséges intézkedéseket megteszem és bízom abban, hogy a legrovidebb időn belül azok rendelkezésre fognak állani.

— Ma, amikor a közellátás kérdése egyike a legfontosabbaknak, mindent el kell követnünk, hogy a víz alá került területek minél előbb felszabaduljanak és a termelési munka megindulhasson. Nekünk nem csak a pillanatnyi helyzetet kell segítenünk, hanem a vizek rendezésének kérdését úgy kell megoldani, hogy annak maradandó eredménye legyen. Valamennyiünknek nagyobb munkát kell teljesíteni, az országnak nagyobb anyagi áldozatot kell vállalni, minden tényezőnek össze kell fogni, hogy egymást támogatva sikeresen megoldhassuk ezt a rendkívül fontos és nagy nemzeti feladatot.

Az értekezlet határozata.

A miniszter beszéde után Bárczay János államtitkár elnöklésével az értekezlet megkezdte tárgyalásait. Trummer Árpád miniszteri tanácsos, a vízügyi főosztály főnöke utasítást adott, hogy a vízügyi hivatalok minden halasztható munkát tegyenek félre és teljes erővel dolgozzanak a vizek levezetésének érdekében. A vízi társulatokat szigorú ellenőrzéssel rá kell szorítani a munkálatok eredményes elvégzésére. A földművelésügyi miniszter a

szükséges pénz megszerzéséről és folyósításáról sürgősen gondoskodott.

Az értekezleten elhatározták, hogy a hordozható szivattyúk gyártásáról haladéktalanul gondoskodnak és nagyszámú ilyen szivattyút állítanak munkába a meglévők teljes kihasználása mellett az egész országban. Az értekez-

let résztvevői több fontos gyakorlati kérdést tettek szóvá, amelyeket behatóan letárgyaltak. Bárczay János, a tanácskozással befejeztével hangsúlyozta, hogy felesleges intézkedések nélkül kell ellátni mindenkinél munkakörét és előmozdítani azt, hogy a termelésben kiesések ne álljanak elő.

A bajai Duna-hidtól lefelé megállott a jég Akasztónál és Soltnál apadás állt be

Budapestről jelentik: (MTI) A Magyar Távirati Iroda munkatársának a dunai árvíz helyzettel kapcsolatban ma délután a következő tájékoztató adatai:

A bajai folyammérnöki hivatal délután fél kettőkor jelentette, hogy a bajai hidtól felfelé kb. egy kilométer hosszú szakaszon a jég megállott. A Sio torok közelében torlasz van. Akasztónál a vízömlés Harta és Seli felé megszűnt. Az apostagi gátszakadással a víz rohamosan húzódik el a tanyákról. Fülöpszállás előtt a vizet megállították. A község határában a Solt felé eső szakaszon nyolcvan centiméteres apadás van. A föltek nagyrésze kilátszik a vízből.

Alámosta az árvíz a kalocsa-foktói hidat.

Kalocsáról jelentik: (MTI) A kalocsa-foktói uton levő vasbetonhidat a

víznyomás meglazította és az uton levő átereszekből a tömést kinyomta. A víz teljes erővel zudul a város alsó része és a járás déli része felé. A műutat a közérő tartja. A töltések elzárását utászkatonák végzik.

Nagykőrösön a vadvizek 585 házat döntöttek össze.

Nagykőrösről jelentik: (MTI) A vadvizek következtében a városban eddig 585 ház dőlt be. A város 68 kat. hold határából több mint 10 ezer hold áll víz alatt.

Jugoszláviába ért a Duna áradása.

Belgrádból jelentik: (NTI) Az ország különböző részeiből jelentések érkeztek az árvíz növekedéséről. A gyors hóolvadás Dél-Szerbiában áradást okozott. A Preza tó kilépett medréből és több községet elöntött.

Lőszerszállító hajókat súlyosztott el a vihar Gibraltárban

A portugál erdőket valósággal letarolta az orkán. A halottak száma százon felül emelkedett

Lisszabonból jelenti a Német Távirati Iroda: Most, hogy a telefon és távíró-összeköttetés Portugáliával újra helyreállt, kezdenek csak valójában kibontakozni az orkán-katasztrófa pusztításának méretei. Az ország minden részéről újabb jelentések érkeztek a vihar pusztításáról. Csupán a lisszaboni kikötőben 21 ember lelte halálát a viharban. Észak-Portugáliából érkező jelentések szerint a Minho vidéki erdőség teljesen elpusztult. Az itt bekövetkezett károkat két emberöltő munkáival sem tudják

helyrehozni. Az erdőben amugy is szegény vidéken az erdőben beállott károk óriási csapást jelentenek. A halálos áldozatok száma az országban százon felül van, az anyagi kár beláthatatlan.

Algecirasból jelenti a NTI: A gibraltári tenger-szorosban erős vihar dühög. Különösen a gibraltári katonai kikötőben okozott a vihar súlyos károkat. Több kisebb hajóegység elsüllyedt. Elsüllyedt többek között két kisebb lőszerszállító hajó is, amelyek nemrégén érkeztek Londonból.

Dr Hlatky Endre főispán látogatása az egyik cipőgyárban

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Hlatky Endre főispán nagy elfoglaltsága mellett is időt szakít a város szociális kérdéseinek tanulmányozására. Tegnap délelőtt a Carmen cipőgyárban tett látogatást, ahol Csernátó György hatósági vezető, Merényi Gusztáv, az iparügyi minisztériumból kiküldött főmérnök és Steiner Jenő műszaki vezérigazgató fogadták.

A főispán behatóan érdeklődött a gyár viszonyairól és nagy megelégedéssel hallgatta, hogy a mai nehéz nyersanyag viszonyok között is a Carmen eredeti elgondolással valóította meg a *fatalpu cipők bevezetését*. Örömmel állapította meg, hogy a nagyváradi gyár siet elsősorban megoldani cipőanyag-pótlással a nyersanyaghiányt.

Bejárták ezután az üzemet. Steiner Jenő üzemi vezérigazgató szolgálat magyarázattal. Dacára a nehéz helyzetnek, a Carmen 600 munkást foglalkoztat s ez a szám még egyre növekszik. A főispán elbeszélgetett a munkásokkal és a megélhetési viszonyok felől érdeklődött. Megtekintették a gyár új szárnyát is, amely most van épülőben.

Dr. Hlatky Endre főispán két órát töltött a gyárban s távozása alkalmával őszinte megelégedését fejezte ki. Steiner Jenő köszönetét mondott a főispánnak, hogy látogatásával tüntette ki az üzemet.

Felhívás a hatósági ellenőrökhez!

Nagyvárad thjf. város I. foku iparhatósága 1804—1941. szám alatt alábbi felhívást adta ki:

A m. kir. iparügyi miniszter 1780—VII—1941. sz. rendeletére ismételtén felhívom mindazokat a hatósági ellenőröket, akik kinevezésüket a nagyváradi iparvállalatokhoz járási, városi vagy megyei katonai parancsnokságtól nyerték, hogy kinevezési okmányukkal 3 napon belül jelentkezzenek az I. foku iparhatóságnál (II. em. 15. sz. városháza) délelőtt 11—2 óráig.

Nagyvárad, 1941. február hó 20-án.
Dr Varga László s. k. tanácsnok.

Nagyitakarítás előtt keresse fel háztartási osztályomat!
Praktikus, olcsó újdonságok megtekintésére vételkötelezettség nélkül tisztelettel meghívom
Farkas István
„APOLLO” Drogéria
Nagyvárad, Rákóczi-ut. 7-b

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSO-UTCA 5 SZAM.

ELOFIZETESI ARAK: Egész évre 30,
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

A KORMÁNYZÓ MEGTEKINTETTE A BÉKÉSSZENTANDRÁSI VIZMŰVEK MUNKALATAIT. Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelent: Magyarország főméltóságú kormányzója csütörtökön a déli órákban megtekintette a békésszentandrás vizművek munkalatait. A helyszínen Kállay Miklós titkos tanácsos, az országos öntözésügyi hivatal elnöke bemutatta a vizművek tervezőjét, illetve az építés vezetőit. Lampl miniszteri tanácsos röviden ismertette a munkálatokat, majd a kormányzó a jelenlevők által követve, megtekintette a hajózási zsilipeket és a duzzasztó műveket. Azután a főméltóságú ur gépkocsin visszatért a fővárosba.

VATIKÁNVÁROSBA UTAZOTT A MÜNCHENI BIBOROS ERSEK. Zürichből jelentik: Illetékos helyen szerzett értesülésünk szerint Faulhaber biboros, München érseke, a Vatikánba utazott, majd innen Castelgandolfoba megy üdülni. A biboros-érseket XII. Pius pápa hívta meg, hogy kezeltesse és pihenje ki magát.

22
február

Nagy bál

Építő, vas, fém, és faiparosok
bálja
a ref. kulturpalotában

Az Országos Magyar Lövész Szövetség igazgató tanácsa a visszacsatolt keleti és erdélyi területre kiterjedő hatáskörrel megbízta Atzél Ede bárót, az Erdélyi lövészkerület szervezési előmunkálatainak irányításával és vezetésével. Működését, mint az erdélyi lövészkerület főlövészestere, Kolozsvár székhellyel megkezdi.

A FRANCIA ÁLLAM A LOURDES-I BARLANG-TERÜLETET VISSZAADTA AZ EGYHÁZNAK. Vichyből jelenti a Reuter: A francia állam azt a területet, amelyen a lourdesi barlang van, visszaadta az egyháznak. Ez a terület annakidején a tarbesi püspökség tulajdona volt, majd az egyházat az államtól elkülönítő törvény után 1906-ban, mint minden egyházi vagyon, ez is állami tulajdonba ment át.

A Kereskedelmi Csarnok közleménye: Értesítjük a textilárak kereskedői eladási árával kapcsolatos adatok szolgáltatására kötelezett összes tagjainkat, hogy a bejelentéshez szükséges, a hivatalos lapban közzétett minta szerinti bejelentőlapokat titkár hivatalunkban megkapathatják.

Magyar kukorica csutka örlemény-nyel táplálják Svájcban a teheneket. Budapest. A Mai Nap írja: A takarmányokban Európaszerte megüvülendő hiány egyik jele, hogy a kukorica csutkát állattetetésre vásárolják. Kisebb mennyiségű kukorica csutkát Svájc vásárolt Budapesten. A csutkát feldolgozó és melasz-szerű anyaggal használják takarmányozásra.

A jugoszláv külügyminiszter Hamvazószerdán érkezik Budapestre. Belgrádból jelentik: A Vreme jelentése szerint Cincár Markovics külügyminiszter látogatását február 26-ra várják a magyar fővárosban.

WINKLER ISTVÁN KOLOZSVÁRI UJSÁGIRO HALÁLA. Kolozsvárról jelenti a MTL: Winkler István, a Keleti Újság és az Ellenzék munkatársa életének 49-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése csütörtökön volt a házsongárdi temetőben.

Csak külön engedéllyel lehet vásárolni arúsítani. Budapestről jelentik: (MTI) A kormányrendeletet adott ki, amelyben kimondja, hogy az országos havi vagy heti vásárokon a piacokon kereskedő vagy iparos csak akkor árusíthat, ha az iparhatóság, amely iparigazolványát kiadta, külön engedélyt ad vásári, utcai árusításra. Az ilyen engedélyek az egész ország területére kiterjednek. Vásári vagy utcai árusításra csak annak adnak iparigazolványt, akinek szakmai és nemzeti megbízhatósága ellen nem lehet kifogás.

NAGYVÁRADI HONVÉD-VÉDŐK. A honvédelmi minisztérium legutóbbi rendelkezésével két közismert nagyváradi ügyvédet nevezett ki honvéd-védőknek, kik a honvédtörvény-szék előtt ügyfeleiket képviselhetik. A két váradai ügyvéd, dr. Sály László és dr. Lammel Antal, mindketten a váradai fiatal ügyvédi társadalom igen tehetséges és becsült tagjai.

Temetés. Ridi Ilonka 23 éves korában Szőlős községben meghalt. Temetése holnap, szombat délután 4 órakor lesz a szőlősi temetőben. (Caritas.)

FRANCIAORSZÁGBAN IS BEVEZETIK A NYERSANYAG ELŐSZTÁST. Párizsból jelenti a Havas: A nyersanyag-elosztásra alakult francia-német együttes bizottság ülést tartott. Az ülésen az elosztás módjait állapították meg és szakközvetítőket alakítottak.

Életfogytiglani fegyházra ítélték a szülőgyilkos Muhusné. Szombathelyről jelentik: Balkköveskut községben a múlt év folyamán Muhus Mihályné arzénrel megmérgezte anyját és apját. Mindketten meghaltak. A törvényszék ma vonta felelősségre az asszonyt, aki tagadta az ellene emelt vádat. A törvényszék büntönsnek mondotta ki gyilkosság bűntettében és életfogytiglani fegyházra ítélte. Az elítélt és az ügyész fellebbeztek az ítélet ellen.

SKORBUT JÁRVÁNY ANGLIÁBAN. Stockholmból jelentik (NTI): A Nya Dagligt Allehanda londoni tudósítójának jelentése szerint Angliában felütötte fejét a skorbut. Az ország több részéből jelentették az orvosok a járványt az egészségügyi minisztériumnak.

Rablógyilkos merénylet egy aszalói szatóc ellen. Miskolcra jelentik: (MTI) Aszaló községben ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták Hollender Adolf 56 éves szatócsot és feleségét. A rablógyilkosok feltörték a szekrényeket és az ott talált értékeket magukkal vitték. A szikszói csendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

Az osztálysorsjáték ma húzásan tízezer pengőt nyert: 54.782. Ezer pengőt nyertek: 9162, 64.770, 71.019. Nyolcszáz pengőt nyertek: 3068, 3969, 46.384. Húsz ezer pengőt nyert: 14.212. Kettő ezer pengőt nyertek: 25.484, 66.271. Ezer pengőt nyert: 48.423. Nyolcszáz pengőt nyertek: 24.371, 66.550, 70.893. (Felelőség nélkül.)

Búcsú a leutól

Es most búcsúzzunk el a leutól, ami huszonkét keserves esztendőn át figyelmeztetett nap-nap után, hogy „külföldön” vagyunk, bár egy tapodtat se tetünk innen, szülővárosunkból. Figyelmeztetett a leu, ha volt belőle, hogy mennyivel több vásárlóereje van a pengőnek és figyelmeztetett arra is, hogy nemcsak vásárolni lehet vele, de — megvásárolni is. Hatósági előzenyest, bírói ítéletet, miniszteri kegyet lehetett kapni érte, — ha sok volt belőle. Nekünk, erdélyi magyaroknak azonban legfeljebb annyi volt a leuból, amennyi elég volt a napi vegetáláshoz és a lerangolódáshoz. Nem fűztük pántlikára az ötven banisokat, nem raktuk élére az ezüst százásokat, mert kellett kenyérre, fára, olcsó ruhára. És mennyi táji, kellemelenséget okoztak a hémis 10, 20 és százalékok. Hány ártatlan embert fogtak perbe hamis pénz forgalombahozatala címén csak azért, mert valahol gyanútlannul elfogadtak egy jóslikerült hamis huszást. S mennyi mindent lehetne még mondani a leuról, amely a közélet vámszedői mellett a siberi világ gazdagítója is volt a konjunktura idején. Elmúlt ez a konjunktúra, el a román világ is a fejünk felől, utolsó emlékeztetője, a „lei érme” most tűnik el végkép. Nem sajnálja senki. Nem sir utána senki. Adja az Isten, hogy a leut felváltó pengőből mindenkinnek, minél több legyen s hozzon ránk ő is boldog, vig életet.

(H. Ö.)

A Gróf Széchenyi István gépipari középiskola ismeretterjesztő előadásainak sorozata véget ért. Így a szombatra, febr. hó 22-ikére kihirdetett előadás már nem lesz megtartva. Az előadást Szaday Sándor, az intézet tanára rendezte. Idegen szellemben nevelt magyarságából kivetkőztetett ifjúsággal, sok-sok nehézség közepette adatta elő az ismeretterjesztő előadásokat kísérő műsorszámokat. Önzetlen, az intézet hírnevét emelni akaró munkája, minden tekintetben elismerést érdemel.

A részeg megjáró detektív elfogta a budapesti kocsmák zsebtolvaját. Budapestről jelentik: Rengeteg feljelentés érkezett a rendőrségre arról, hogy jövedélyű mulatózókat megloptak. A főkapitányságon erőyes nyomozást indítottak. Tegnap este egy fiatal detektívet küldtek ki az egyik jóforgalmú kocsmába. A detektív leült az asztalhoz és hangoskodva ivott. Tehetőségesen megjárta a részeg. Fizetés után a lépcsőn majdnem elbukott, annyira összeakadtak a lábai. Ekkor egy férfi lépett hozzá, aki barátságosan hűtő alá nyúlt. A kedélyes férfi bérkocsit rendelt majd beszállott a detektív mellé és ajánlkozott, hogy elkíséri, nehogy baja történjen. A kocsi-ban váratlan mozdulattal benyúlt a detektív belső zsebébe és a pénztárcát akarta kivenni. Ekkor a detektív kiszólt a bérkocsi vezetőnek, hajtson a főkapitányságra. A szomszéd szökni akart, de a detektív azonnal elfogta. Gruber József kertészsegéd volt, aki újabban így szerzett pénzt.

Felhívás. Iparos Bal február 22-én a Református Kulturpalotában. Felhívjuk iparos társaink és nálunk iránt érdeklődők figyelmét, ha esetleg még nem kapták kézhez meghívójukat, úgy igényelhetnek a rendezőségnél Mezey Mihály u. 4. Rendezőség.

A VÁRMEGYEI TISZTVISELŐR ISMERKEDESI VACSORÁJA Nagyvárad. Saját tud. A vármegyei tisztviselők és a vármegye igazgatása alá tartozó hivatalok tisztviselői csütörtökön este kedves, családias hangulatú ismerkedési vacsorát rendeztek az Ujságitól Otthon barátságos különtermében. A vacsorán, élükön dr. Cziffra Kálmán főispánnal és dr. Nadányi János alispánnal a vármegye teljes tisztviselőikara résztvett. Olyan hangulatú és olyan barátságos volt az összejövetel, hogy a résztvevők elhalárolták: a vacsorát a jövőben minden hónapban megrendezik.

Hét alapítványt létesített a főváros az erdélyi egyetemi hallgatók segélyezésére. Budapestről jelentik: A főváros közgyűlése még a múlt év szeptemberében ünnepi ülés keretében elhatározta, hogy Kelet-Magyarország és Erdély egy részének viszatérése alkalmából a kolozsvári Tudományegyetemen és a budapesti József nádor Műegyetemen három-három keletmagyarországi és erdélyi egyetemi hallgatók segélyezésére ösztöndíj-alapítványt létesít. Az alapítvány alapítólevele elkészült. Eszerint a főváros 24000 pengőt fordít évente az említett ösztöndíjak céljaira és annak kiszolgáltatására örök időre kötelezi magát. Az ösztöndíjban részesülő szegénysorsú, jó előmeneteli egyetemi hallgatók közül legalább egy-egy tűzharcos-apa gyermeke kell, hogy legyen. Az ösztöndíjban részesülők fél évenként 200 pengő tanulmányi segélyt kapnak. Az ösztöndíj első ízben az év szeptemberében kerül kiosztásra.

TERRORISTA CSOPORTOT TARTÓZTATTAK LE ZÁGRÁBBAN. Zágrábból jelentik: Szerdán egy 16 tagból álló terrorista csoportot tartóztattak le a horvát fővárosban. Ez a csoport követte el a közelmúltban a merényletet az Amerikai Klub ellen. A terrorista csoport további merényleteket tervezett. A vizsgálat igen széles körben folyik.

Bombayban pestis, kolera és himlő tizedeli a lakosságot. Bombayból jelentik: Egy hét alatt 380 pestis-, 82 kolera- és 307 himlő-megbetegedés és 300 halottat jelentenek Bombayból a most fellépő tömeges megbetegedések eredményeképpen.

Elfogták a Kigyó utcai ékszerész betörőt. Budapestről jelentik: A Nagymező utcában a detektív felismerte Molnár Lajos 41 éves nemzetközi zsebtolvajt. Mellette haladt egy fiatalember, aki futásnak eredt ugyan, de őt is elfogták. A főkapitányságon kiderült, hogy Molnár társa Zelenák Mihály 27 éves szerszámlakatos, akinek zsebében több ezer pengő értékű ékszer és gyűrűt találtak. Bevallotta, hogy a múlt héten a Kigyó utcában kiraboltak egy ékszerészüzletet, de nem mertek semmit sem értékesíteni sem elzalogosítani. Azt is bevallották, hogy a Bécsi utcában egy nagy nő divatárú ház kirakatát betörték és egy rókaprémét vettek ki. Amikor megkérdezték Molnártól, miért követett el betörést zsebtolvaj létére, azt válaszolta, hogy átképzette magát, mert sokkal jövedelmezőbb manapság a betörés, — mint a zsebtolvajlás.

SPORT

Megkezdődött a téli játékok második fejezete

Garmisch-Partenkirchenben megkezdődött a téli játékok második fejezete. Műkorcsolyázó bemutató után került sor a jégkorci torna lebonyolítására.

Magyarország csapata az első nap pihent, csütörtök délután 3 órakor került sor a magyar jégkorci csapat

Gyönyörű sí-ugrás Garmisch-Partenkirchenben

első mérkőzésére Szlovákia ellen, péntek este 8 órakor pedig Németország csapatával mérkőznek. A magyar csapat felállítást: dr. Csák — Pálfalvi, Gosztonyi — Helmecci, Hárai, Szamosi; cseresatársor: Biró, Tele, Ott; tartalék: Kneusel és Bán.

A magyar válogatott 6:0-ra győzte le a szlovákokat.

Garmisch-Partenkirchenből jelentik: Tegnap délután mérte össze a magyar válogatott az erejét a szlovák csapattal. A magyar csapat mindvégig ura volt a mérkőzésnek. Villámgyors támadásokkal, lerohanásokkal hozta zavarba ellenfelét. A szlovákok védelmét széthúzta és minden lehető helyzetből kapura lőtt. A mérkőzés eredménye 6:0, reális és hű kifejezője az erőviszonyoknak. Jellemző a magyar csapat kilátásaira, hogy szerdán a német csapat csak nehezen tudta legyőzni a szlovák válogatottat 3:2 arányban.

A Kolping első tavaszi edzése

Nagyvárad. Saját tud. A Kolping labdarugószakosztálya vasárnap délelőtt rendezte meg első tavaszi nagy-szabású edzését. A vezetőség az Erdélyi Néplap útján kéri föl a szakosztály valamennyi játékosát, hogy reggel fél 9 órakor sziveskedjenek teljes számban megjelenni az Erzsébet-ligeti pályán.

A svájci labdarugószövetség tavaszi válogatott-műsora

Bern: A svájci labdarugószövetség is összeállította már tavaszi műsorát. A bajnoki mérkőzéseken kívül mindössze két válogatott mérkőzés szerepel a műsoron, mindkettőt a németekkel játsszák. Az első mérkőzésre március 9-én Stuttgartban, a másodikra április 20-án Bernben kerül sor.

Súlyosan elítélték a szlovák államellenes pör vádlottjait

Ossuszki, volt párizsi követet életfogytiglani, Hodzsa Milánt tizenhétévi fegyházra ítélték

Pozsonyból jelentik: (MTI) A pozsonyi főtörvényszék három napig zárt tárgyalás után ítéletet hirdetett a nagy fontosságú államellenes bűnperben, amelynek vádlottjai Ossuszki volt párizsi követ, Hodzsa Milán volt miniszterelnök. Paulini-Tót dr. a Narodni Novini volt főszerkesztője és Spridalov Péter volt sajtófőnök voltak. A főtörvényszék bűnösnek mondta ki a vádlottakat államellenes bűnös tevékeny-

ségben és katonai titkok elárulásában, ezért Ossuszkit életfogytiglani fegyházra, Hodzsát 18 évi fegyházra, Paulini-Tót 15 évi fegyházra és Spridalov Pétert 11 évi fegyházra ítélte. Az ítéletet az elítélteknek gyorsírással felvett rádióbeszéddei és olyan tanúk vallomása alapján hozták meg akik a német megszállás után Párizsból visszatértek Szlovákiába.

SZINHÁZ

A kolozsvári művészhetek keretében nyílik meg az újjáalakult kolozsvári Nemzeti Színház

Dr. Haász Aladár és Táray Ferenc Kolozsváron

Kolozsvárról jelentik: (MTI) Vitéz dr. Haász Aladár miniszteri osztályfőnök, Táray Ferenc a budapesti Nemzeti Színház művésznök társaságában Kolozsvárra érkezett. Tanácskozásokat folytatott Inczedy-Joksmán Odón főispánnal és Keledy Tibor polgármesterrel a kolozsvári Nemzeti Színház szervezéséről. A megbeszélés után a miniszteri tanácsos nyilatkozott a sajtó képviselői előtt.

Minden lehető megtettém — mondotta — hogy a kolozsvári Nemzeti Színház elérje, sőt túlhaladja a régi színvonalát. Az együttes kiválogatásánál elsősorban a kolozsvári színészeket veszik számításba, de az anyaországból is hoznak tehetséges színészeket. A kolozsvári operacsoportot összeállításánál nagy súlyt helyezünk az új fiatal nemzedékre. Az új kolozsvári Nemzeti Színházat a Kolozsvárott rendezendő művészhetek keretében nyitják meg ünnepélyes külsőségek között.

A színházi iroda közleményei:

— Az ördög nem alszik — filléres helyárakkal. Szombaton délután 4 órakor Vaszary vígjátéka, az Ördög nem alszik kerül színre filléres helyárakkal. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

— Mandragora — Kovács György fel-léptével. Szombaton este, vasárnap délután és este Machiavelli ötletének feldolgozását Vaszary János által a Mandragorát hozza színre a színház prózai együttese Sármassy Miklós rendezésében Kovács Györgynek, a kolozsvári Magyar Színház művésznök, a váradai közönség kedvencének vendégfelléptével. A Mandragora előadásaira semminemű kedvezményes vagy szelvény jegyek nem érvényesek. Jegyek elővételben a színház pénztárána. A Mandragora főszerepelt Majláth Mária, Fónay Márta, Sármassy Miklós, Tanay Emil, Berengh Béla és Felhő Ervin játsszák.

Heti műsor:

Szombaton délután 4 órakor filléres helyárakkal: Az ördög nem alszik.

Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig

Szombaton este háromnegyed 8 órakor Kovács György, a kolozsvári Magyar Színház tagjának vendégfelléptével: Mandragora. Machiavelli ötlet, Vaszary János feldolgozásában. Az utolsó tíz év legszellemesebb színpadi műve. Főszerepben: Majláth Mária, Fónay Márta, Tanay Emil, Berengh Béla. Rendező: Sármassy Miklós. Rendes helyárakkal.

A mozgóképszínházak műsora

Belvárosi: Te csak pipálj Ladányi.
Korona: Alipang.
Apolló: Dankó Pista.

Őszinte mezikritikák

Te csak pipálj, Ladányi!

Csathó Kálmán vígjátékának filmváltozatát mutatta be tegnap a Belvárosi mozgó. A film a felületlen, birtokát kézigyintésekkel és nemtörődőséggel kezelő magyar földesurat jeleníti meg. Aki a pipázáson kívül semmire sem alkalmas.

A vígjáték derűs pillanataiból meggyőző erővel sugároz ki a nagy magyar tanulság: dolgoznunk kell, komolyan és le kell vetünk az üres, haszontalan, sőt káros pózokat.

Rózsahegy Kálmán pompás alakítással mutatja be a pipás Ladányit. Turaj Ida a tőle megszokott kedvességgel játszotta az élet Pomolyságával szembekezdülő vidéki urilányt, aki megfogja a dolog végét és mindent jó végre visz.

Jelentősegteljes az előjátékként bemutatott film: a magyar munkatáborok életéről. Ez is azt mutatja — amit Csathó vígjátéka is be akar bizonyítani, hogy a magyar jövő függ a komoly munka.

Tanulságos, kedves film, mely derűs pillanatokkal érdemes megnézni.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

Utcai butorozott szoba kiadó. Sal Ferenc u. 29. 848

Adás-vétel

A nagyváradai csendőrszkola köztéke. zése egy használt, jó állapotban lévő és üzemképes, esetleg új teher gépkocsit vásárolna. Eladás esetén értesítést kér a Csendőrszkola közérkezési bizottsága. Cim: Csendőrszkola, Rulikovszky ut 5. szám. 850

Felső Görögoldalon 1 és fél hold prima szőlő eladó. Ertekezni: Kálvária u. 22. szám. 856

Egy Wirth márkájú keresztthuroszongora eladó. Lobotka, Balassa tér 9. sz. 2-4-ig. 851

Aranyat, magas áron veszek. Órák, ékszert javítok. Gyenge István ékszerész, Rákóczi u. 19. 753

Használt kerékpár köpenyeket és tömlőket magas áron veszek. Nemes János, Csáky u. 28. 843

Fajalmák: Jonathán, Batul, Sóvári, Pármen, Kanadai, stb. — Ugyanott burgonya és hagyma szükségletét mindenkinek a legolcsóbb napi áron beszerezheti. Tóth Kálmán, Nagypiac tér, Telefon 20-68. 812

Különléle

A vendéglátó iparosok részére a cu-korosztás megkezdődött. Titkári hivatal. 853

Tavasza, kézzelkötött gyapjú béblakabák, fejkötők, tirolai és egyéb fű és leánykaruhák Bodánénál, Kocsuth u. 18. szám. 855

Azonnal bérbeadó 5 hold szőlő, jó lakással, a városhoz nagyon közel, megépülő öcső árban. Lukács György utca 34. II. ajtó. 832

Kocsigyártó carrosseria és rugókészítő műhelyemet saját házámban ismét megnyitottam. Takar és Rágl, Halász u. 34. Nagyvárad. 830

Állást nyec

Fiatal, öskeresztény gépíró felvesszünk. Gyorsírók előnyben. Berger szeszgyár bérlete. 858

Fiatal kiszolgáló leányt felvesszünk. Osztás és Társaság, Rákóczi ut 1. 849

Éjjeli portást felvesszünk. — Berger szeszgyár bérlete. 859

Ügyes fű tanuló felvételük Jobb fűüzletében. Csáky u. 24. 854

Kifutóftut biciklivel felvesszünk. Berger szeszgyár bérlete. 857

Állást keres

Fizetés nélkül elmenne nyugdíjas uriaszony házvezetőnek. H. A. jelige a kiadóban. 852

A Szent József Kulturház folyó hó 23-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel műsoros farsangi éremulatságot rendez. Tekintettel a jótékony célra, kérjük a n. é. közönség szives érdeklődését az új magyar utakon haladó ifjuság törhetetlen munkássága iránt. — Mindenkint szeretettel várunk. Az előadást Roxin Ferenc rendez. Rendezőség.

Kiadótulajdonos:

szent laszlo-nyomda Rt

Felelős szerkesztő: Felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc

Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén Nagyvárad, Szilágyi Özsö-utca 5. szám.